

สังเคราะห์ งานวิจัย

ฉบับเดือนกุมภาพันธ์
ประจำปี 2562

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

สภาพงานวิจัยและพัฒนา มีบทสังเคราะห์งานวิจัยที่น่าสนใจ มาฝากผู้อ่านทุกท่าน..... ฉบับนี้ในงานวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา” เป็นผลงานวิจัยของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรีย์มาศ สุขกสิ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ปีงบประมาณ 2560 ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวมีแนวคิดมาจากการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของครูผู้สอน เนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษาเป็นผู้ที่รู้ปัญหาและแนวทางการพัฒนาได้ดีที่สุด จึงจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรมนิเทศ และร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยตามแนวคิดของ กลิคแมน (Glickman) ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม การเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะดำเนินการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัยโดยศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างร่างรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา และนำไปสอบถามผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2560 จำนวน 335 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในประเด็นการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีความสมบูรณ์ได้กำหนดผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาตราด ประกอบด้วย สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ สถานศึกษาละ 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 คน เกี่ยวกับการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศสามารถจัดการกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ การจัดหาตำรา เอกสาร หนังสือต่าง ๆ ให้ความรู้ คำปรึกษา แนะนำการจัดการจัดการกรรมการเรียนการสอน การศึกษาดูงานทั้งในและนอกสถานที่ ผู้นิเทศให้ความรู้ ความช่วยเหลือและเป็นที่ปรึกษาได้ จัดลำดับความต้องการและความจำเป็นที่ต้องการพัฒนา ปรับปรุง นำประเด็นที่เป็นจุดเด่น จุดด้อยมาวิเคราะห์หาแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงร่วมกัน
2. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยการปฏิบัติงานที่เน้นการสร้างหรือพัฒนาทีมงาน ให้ความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้กับสมาชิก วิธีการทำงานโดยยึดวัตถุประสงค์ของกลุ่ม วิธีการทำงานโดยยึดบทบาทของสมาชิก ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาภาระงานการทำงานเป็นทีม ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาภาระงานการทำงานเป็นทีม และมีบทบาทในการเป็นทั้งผู้นำและผู้ตาม
3. ด้านการเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาชีพ โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจในวิชาที่สอน หลักการและเทคนิคการสอน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ ความเข้าใจในผู้เรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน ให้ความช่วยเหลือในการจัดหาเอกสาร ตำราต่าง ๆ ส่งเสริม สนับสนุนให้ทัศนคติที่ดีต่ออาชีพครู ส่งเสริม สนับสนุนมีความคิดสร้างสรรค์ และส่งเสริม สนับสนุนมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยการการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานในการพัฒนาหลักสูตร มีสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอและเหมาะสม มีการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร มีเอกสาร ตำรา หนังสือ ให้ความรู้ คำปรึกษา มีการประเมินผลหลักสูตรที่ให้ผู้เรียนและผู้ปกครองเป็นผู้มีส่วนร่วม มีการกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการใช้หลักสูตร
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยการส่งเสริม สนับสนุนให้สามารถจัดการกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัย สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา สามารถใช้การวิจัยในการพัฒนาการจัดการจัดการกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมอื่น ๆ จัดหาวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ จัดหาเอกสารเกี่ยวกับวิจัย สนับสนุนส่งเสริมและจัดหางบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ในการทำวิจัย ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวิจัย

นอกจากนี้จากผลการวิจัยดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยมีแนวคิดหรือข้อเสนอแนะเพื่อการขยายผลหรือต่อยอดงานวิจัยที่คาดว่าจะเป็นอย่างประนีประนอมต่อไปคือ ควรส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามหลักสูตร สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ไปใช้ในการวางแผนพัฒนาภาระงานการนิเทศภายในสถานศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทในแต่ละสถานศึกษา

ข้อมูลจาก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรียั้มาศ สุขภาลี หัวหน้าโครงการวิจัย หมายเลขติดต่อ 08-2201-2175
อาจารย์ ดร.พัชริหะทร์ รุจิราหุฎูล (คณะวิจัย)
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี